

**Česká školní inspekce
Jihočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIC-542/11-C

Název právnické osoby vykonávající činnost školy:	Základní škola a Mateřská škola, Strakonice, Plánkova 430
Sídlo:	Plánkova 430, 386 01 Strakonice
IČ:	63289920
Identifikátor:	610400754
Právní forma:	Příspěvková organizace
Zastoupená:	Mgr. Evou Vácovou, ředitelkou školy
Zřizovatel:	Jihočeský kraj, U zimního stadionu 1952/2, 370 76 České Budějovice
Místo inspekční činnosti:	Plánkova 430, 386 01 Strakonice
Termín inspekční činnosti:	10. – 12. říjen 2011

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou speciální podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Inspekční činnost bude zaměřena na žáky vzdělávající se v oborech vzdělání 79-01-B/001 Pomocná škola a 79-01-B/01 Základní škola speciální.

Aktuální stav školy

Základní škola a Mateřská škola, Strakonice, Plánkova 430 (dále jen škola) vykonává činnost mateřské školy (dále jen MŠ), základní školy (dále jen ZŠ), školní družiny (dále jen ŠD a speciálně pedagogického centra (dále jen SPC). Školu tvoří uzavřený areál se 2 budovami, asfaltovým hřištěm a zahradou v klidné části města. V hlavní budově jsou prostory pro MŠ speciální, ZŠ, základní školu speciální (dále jen ZŠS) a ŠD, v menší vedlejší budově (v ulici Svatopluka Čecha 1324) je umístěno SPC, herna pro činnost ŠD,

kuchyňka a jídelna pro žáky ZŠS. Školu navštěvují žáci ze Strakonice a širokého okolí (dalších 5 okresů Jihočeského kraje a okresu Klatovy).

V tomto školním roce jsou vyučovány tyto obory vzdělávání: ZŠ 79-01-C /001 (dobíhající obor), ZŠ 79-01-C/01, 79-01B/001 pomocná škola (dále jen PŠ) a 79-01.B/01 základní škola speciální (ZŠS). Školu navštěvuje celkem 94 dětí a žáků. ZŠ 28 žáků ve dvou třídách, ZŠS 26 žáků v pěti třídách, přípravný stupeň ZŠS 5 dětí v 1 třídě, MŠ 35 dětí ve 3 třídách, ŠD 38 žáků ve 3 oddělení. Celková kapacita školy je využita na 67 %, kapacita ZŠS na 65 %. Stravování dětí a žáků je zajištěno dovozem jídel ze sousední střední školy. Část žáků a zaměstnanců do této školy na stravu dochází.

Vzdělávání v ZŠS probíhá v 1., 2., 7. a 8. ročníku podle vlastního Školního vzdělávacího programu (dále jen ŠVP) „Cesta ke vzdělání“, v ostatních ročnících podle vzdělávacího programu Pomocná škola č. j. 24035/97-22 nebo Rehabilitačního programu pomocné školy č. j. 15988/2003-24 a v přípravné třídě ZŠS podle vlastního vzdělávacího programu „Těšíme se do školy“.

V období od poslední inspekce byla vybudována nájezdová rampa do přízemí hlavní budovy, ve vedlejší budově byla nainstalována sedačková plošina, byla provedena výměna oken, topných rozvodů a termoregulačních ventilů. Realizována byla celková rekonstrukce sociálního zařízení (včetně bezbariérového WC), výměna umyvadel a obkladů ve třídách. V prostorách školy byla vybudována relaxační místnost „Snoezelen“ a výtvarný ateliér. Průběžně je prováděna výměna nábytku ve třídách, počítačová učebna byla dovybavena ozvučným systémem, zakoupeny šatní skříňky, instalovány byly interaktivní tabule do tříd MŠ. ZŠS byla dovybavena kompenzačními pomůckami (včetně elektronického bidetu, polohovacího zařízení PINGUINO, speciálních židlí s pracovní plochou a zdravotního kočárku). Ve spolupráci s občanským sdružením „Cestou vůle“ získala škola od konta „Bariéry“ automobil Fiat Dukato, který slouží pro svoz dětí a žáků do školy a jejich přepravu na terapie a volnočasové aktivity organizované mimo školu.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Škola informuje o vzdělávací nabídce i o postupu při přijímání ke vzdělávání. Žáky přijímá v souladu s platnými předpisy a zařazuje je do odpovídajících vzdělávacích programů. Průběžně sleduje vzdělávací potřeby žáků, zabezpečuje potřebné speciální služby a prostřednictvím vhodných kompenzačních, reedukačních a rehabilitačních pomůcek a prostřednictvím kvalifikovaných pedagogů zajišťuje vzdělávání žáků. Škola intenzivně využívá v praxi osvědčená podpurná opatření, hlavně kompenzační a rehabilitační pomůcky, prezentační a audiovizuální techniku, počítače, programy z výtvarné a pracovní oblasti. Žáci běžně pracují s hlinou, textilem, papírem a využívají různé další výtvarné techniky. Škola rovněž využívá i canisterapii, hipoterapii, bazální stimulaci, terapeutický bazén, nebo snoezelen. Učitelé se se svými žáky podle potřeby dorozumívají prostřednictvím alternativních nebo logopedických speciálních komunikativních metod. Potřebný pohyb v místnosti nebo v běžném životě nebo manipulaci s běžnými předměty si žáci rozvíjejí pomocí rehabilitačních a kondičních cvičení, či rehabilitačních pobytů v přírodě nebo na horách. Minimální preventivní program je hlavně zaměřen na osobní bezpečí při cestě do školy a ze školy, ohleduplnost a slušné chování, komunikaci s dospělými, ale i na omezování případného rizikového chování. Jeho součástí je i vedení žáků k osobní hygieně a k vzájemné pomoci a toleranci.

ŠVP pro přípravný stupeň ZŠS (dále jen PSZŠS) je zpracován tak, aby naplňoval kompetence dané v Rámcovém vzdělávacím programu pro předškolní vzdělávání. PSZŠS má svá specifika a priority dané výchovou a vzděláváním dětí se speciálními vzdělávacími

potřebami a ty se také promítají do jeho zaměření. Do PSZŠS jsou především přijímány děti s odkladem školní docházky a je určen pro děti, které z důvodu postižení a nerovnoměrného vývoje nejsou zralé zahájit povinnou školní docházku v ZŠ. Program PSZŠS je koncipován v rozsahu jednoho roku, ale děti jej mohou podle vlastních individuálních možností a schopností absolvovat za 1-3 roky. Vzdělávání v něm je realizováno v rozsahu 4 hodin denně a zahrnuje i potřebnou speciálně pedagogickou péči. Jednotlivé činnosti a dovednosti jsou postupně rozvíjeny a je zvyšována jejich náročnost.

ŠVP ZŠS je po obsahové stránce velmi kvalitně zpracován a je plně v souladu s příslušným rámcovým vzdělávacím programem (dále jen RVP). Povinná vzdělávací nabídka školy je doplněna aktuálními zájmovými činnostmi, které škola využívá při účasti na kulturních a sportovních soutěžích, což podporuje a rozšiřuje kompetence v sociální gramotnosti a celkově vede ke zdravému životnímu stylu. Disponibilní hodiny využívá škola hlavně k rozšíření povinné výuky především v hlavních předmětech, ale i v oblasti speciálně pedagogické péče (řečová výchova nebo zdravotní tělesná výchova). Škola má bezbariérový přístup do přízemí budovy prostřednictvím nájezdové rampy, do ostatních pater školy se vozíčkáři dostanou prostřednictvím schodolezu. Škola má v plánu vybudovat venkovní výtah, který by pro vozíčkáře lépe zpřístupnil i ostatní patra školy. Jeho realizace zatím ztroskotala na nedostatku finančních prostředků.

Organizace výuky v hospitovaných hodinách vycházela z postižení jednotlivých žáků a z potřeb deklarovaných v jejich individuálních vzdělávacích plánech (dále jen IVP). Žáci, vzhledem ke svému postižení pracovali ve skupině, ale i prostřednictvím individualizované výuky. Vyučující se snažili v plné míře uplatňovat kompenzační, reedukační a zejména rehabilitační metody. Průběžné výsledky žáků jsou hodnoceny formalizovaným slovní hodnocením, na vysvědčení prostřednictvím širšího slovní hodnocení, v němž jsou shrnuty jejich dosavadní získané kompetence. Škola pravidelně sleduje a vyhodnocuje prospěchový vývoj jednotlivých žáků a v případě potřeby přijímá adekvátní opatření. Rozvoj sledovaných gramotností posilovala důsledná snaha o uplatňování individuálního a diferenciovaného přístupu k žákům s ohledem na typ a hloubku postižení. Ve výuce byly využívány audiovizuální i prezentační prostředky, žáci se orientovali v prostoru a doplňovali manipulaci slovním projevem. Vhodné propojování mezipředmětových vztahů podporovalo efektivnost výuky zaměřené zejména na běžné denní činnosti a na manipulaci s běžnými nástroji. Rozvoji jednotlivých gramotností žáků napomáhá i projekt „Pomáháme dospělým“, jehož cílem je zefektivnit výuku na škole prostřednictvím alternativních a inovativních způsobů v přístupu ke vzdělávání v souladu se ŠVP. Pozitivní klima ve třídě vhodně ovlivňoval velmi pěkný vztah vyučující k jednotlivým žákům i vzájemný vztah s asistentem pedagoga.

Pro zdravý sociální, psychický i fyzický vývoj žáků při výuce i všech pořádaných činnostech škola zajišťuje bezpečné prostředí. Oblast bezpečnosti a ochrany zdraví žáků je ošetřena ve školním řádu i dalších vnitřních dokumentech, se kterými jsou zaměstnanci, žáci i rodiče seznámeni.

Spolupráce s rodiči je založena především na každodenním vzájemném informování při přejímání žáků, hlavně o jejich aktuálním stavu, a na zprávách pro rodiče žáků v žákovských knížkách, na webových stránkách školy, kde jsou umístěny i základní dokumenty školy. Škola rovněž pravidelně organizuje třídní schůzky a nabízí rodičům individuální konzultace s vyučujícími. Spolupráce s rodiči je na velmi dobré úrovni.

Škola rovněž pomáhá svým absolventům buď se zařazováním do běžného života, nebo se snaží zabezpečit možnost pokračovat v denním stacionáři, popř. se absolventy snaží umístit do chráněných dílen. Těchto možností je však v okolí školy málo a tak žáci s těžkým a hlubokým postižením zůstávají většinou v rodině.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Ředitelka školy byla do funkce jmenována na základě konkurzního řízení a splňuje požadavky pro výkon funkce. V koncepci a plánech školy jsou začleněny úkoly pro vzdělávání žáků ZŠS, pedagogická rada projednává otázky týkající se vzdělávání a stejně jako předmětové komise a metodická sdružení projednávají dílčí organizační a odborné záležitosti těchto žáků. Komunikační a vnitřní informační systém má jasná pravidla (pracovní porady, pedagogické rady, plán práce, osobní informovanost, vnitřní směrnice). Zjištění získaná z vlastního hodnocení školy významnou měrou přispívají ke zkvalitnění řízení. Dokumentace školy je účelně a přehledně vedena. Zápisy o probíraném učivu v třídních knihách jsou průkazné, zachycují probíraná témata. Škola využívá elektronické vedení školní matriky. Strategie řízení školy pro vzdělávání žáků ZŠS je jasná, srozumitelná, stanovuje priority, které vedou ke zkvalitnění průběhu a výsledků vzdělávání. Snahou vedení školy je realizace týmového řízení.

ŠVP jsou zpracovány podle školského zákona a v souladu s RVP. Dle aktuální situace škola zabezpečuje a popř. zprostředkovává poradenské služby. Ředitelka podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále jen DVPP) s ohledem na zájmy, potřeby a možnosti školy, zejména v oblasti sociální pedagogiky, speciální péče a využívání podpůrných opatření. Pedagogická rada se zabývá individuálními problémy žáků, účinností používaných speciálních metod práce a sjednocuje se na dalších postupech vedoucích k rozvíjení osobnosti žáků.

Škola má přiměřené materiální i personální podmínky pro podporu vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále jen SVP). V Přípravném stupni ZŠS působí 1 nekvalifikovaná učitelka. Ve třídách ZŠS vyučuje 6 učitelů a 7 asistentů pedagoga. Kvalifikační předpoklady v ZŠS nesplňuje 1 pedagog. Žáci jsou vyučováni v 5 třídách, které prostorově a vybavením odpovídají počtu žáků. Je zde k dispozici prostor pro individuální činnosti i pro relaxaci žáků. Škola nemá vlastní tělocvičnu. Pro pohybovou relaxaci žáků využívá škola tělocvičnu TJ Sokol, městský stadion, plavecký bazén, zimní stadion Města Strakonice, vlastní asfaltové hřiště a zahradu. Vybavení audiovizuálními, ICT pomůckami, rehabilitačními a reedukačními pomůckami odpovídá počtu žáků. Některé pomůcky pro práci se žáky si vyrábějí učitelky a asistentky svépomocí. Interiér školy je vyzdoben žákovskými pracemi. Ve všech prostorách školy je čisto.

Škola v oblasti péče o žáky se SVP úzce spolupracuje s klinickými psychology, pedagogicko-psychologickými poradnami, speciálně pedagogickými centry pro jednotlivé druhy postižení, s kontaktním krizovým centrem. Na základě spolupráce s Asociací rodičů a přátel zdravotně postižených dětí se žáci ZŠS účastní šestidenního ozdravného pobytu v Hořicích na Šumavě. Na základě sponzorských darů je pro žáky ZŠS využíván mikrobus pro přepravu na akce, kterých se žáci účastní.

Rada školy plní svou funkci a projednává zásadní dokumenty předložené školou. Škola se svými mimoškolními aktivitami (benefiční koncert, vernisáž výtvarných prací, country bál pro rodiče, apod.) a některými projektovými dny prezentuje na veřejnosti. Vzájemná součinnost školy, rodičů, partnerských institucí a organizací (zřizovatel, ostatní školy ve městě, Městská policie, Policie ČR, JU České Budějovice, MěÚ Strakonice, úřad práce, Občanská sdružení, VOŠ Prachatice, ústav sociální péče, školská poradenská zařízení, VÚ

Strakonice) napomáhá dosáhnout stanovených cílů výchovně vzdělávacího procesu a zkvalitňovat vzdělávání žáků.

Finanční předpoklady školy k zabezpečení školního vzdělávacího programu byly hodnoceny za poslední tříleté období, to znamená účetně uzavřené roky 2008 až 2010. Financování výdajů na vzdělávání a provoz školy bylo vícezdrojové. Rozhodujícím zdrojem byly dotace ze státního rozpočtu včetně finančních prostředků přidělených škole z MŠMT v rámci národních rozvojových programů, a to především na posílení mzdových prostředků pedagogických pracovníků včetně asistentů pedagoga. Současně škole se podařilo získat neinvestiční i investiční finanční prostředky z rozvojového programu MŠMT na vybavení pomůckami kompenzačního a rehabilitačního charakteru pro žáky s tělesným postižením, a to např. na polohovací zařízení, elektronický bidet, speciální židli se speciální výškově nastavitelnou plochou. Druhým nejvýznamnějším zdrojem příjmů byl příspěvek od zřizovatele na krytí provozních nákladů školy. V hodnoceném období byla dokončena výměna žákovských stolků, obnova počítačové sítě a některých učebnic, učebních textů a pomůcek, nákup počítačových programů. Z investičních akcí byla zrealizována celková rekonstrukce a modernizace výměňkové stanice a výměna topných těles, což se projevilo na úspoře vynaložených nákladů v oblasti tepelné energie. Škole se podařilo z dotačních prostředků a i z vlastních finančních prostředků zrekonstruovat sociální zařízení, pořídit nové uzamykatelné šatní skřínky pro žáky, v suterénu budovy byla vytvořena keramická a výtvarná dílna k využití pro zájmovou činnost žáků. V roce 2010 byla uzavřena smlouva o partnerství s HUMINITAS-PROFES, o. p. s. Praha k projektu „Speciální vzdělávací aktivity pro osoby s nejtěžšími formami zdravotního postižení prostřednictvím aktivačních center v rámci speciálních škol“ a získané finanční prostředky jsou využívány na postupné rozšiřování vzdělávacích příležitostí pro tuto cílovou skupinu, které vytváří podmínky pro lepší uplatnění v oblasti chráněného zaměstnávání včetně zvyšování kvality jejich života. Do financování své činnosti škola zapojila i sponzorské dary, např. na pořádání rehabilitačních pobytů pro žáky, na zajištění materiálního zabezpečení terapií, vstupné na kulturní a další akce žáků. Získané finanční prostředky z ostatních vlastních příjmů (nahodilé příjmy z reklam, pronájmu, využití výhodných podmínek úroků bankovního sektoru) jsou zapojovány do oprav školy. V rámci projektu „Zlepšení vybavenosti ICT na středních, speciálních a základních uměleckých školách Jihočeského kraje“ byl zřizovatelem bezúplatně převeden set interaktivní tabule včetně dataprojektoru. Další vzdělávání pedagogických pracovníků bylo v uplynulých třech letech též financováno z prostředků státního rozpočtu a účast na seminářích byla uskutečňována na základě zájmu, nabídky, personálního rozvoje pedagogických pracovníků a potřeb školy.

Podíly finančních prostředků státního rozpočtu na celkových neinvestičních výdajích v hodnocených obdobích měly vzhledem k úbytku žáků klesající tendenci, přesto hospodaření školy v hodnocených letech bylo ziskové.

Finanční prostředky poskytnuté právnické osobě ze státního rozpočtu v letech 2008 až 2010 pokryly její základní potřeby a byly efektivně a účelně využívány k rozvoji osobnosti žáků a k realizaci školního vzdělávacího programu.

Závěry, celkové hodnocení školy

Vzdělávání žáků ZŠS odpovídá zápisu v rejstříku škol a školských zařízení. Druhým rokem je realizován ŠVP pro ZŠS, který je v souladu s RVP. Škola poskytuje vzdělávání a podporuje všestranný rozvoj osobnosti žáků v souladu se zásadami a cíli školského zákona.

Úroveň řízení pedagogického procesu, organizace provozu školy, vedení a motivování pracovníků odpovídá typu školy a vyhovuje jejím aktuálním potřebám a umožňuje realizovat stanovené strategické záměry rozvoje školy. Uplatňovaný způsob řízení umožňuje efektivní vzdělávání žáků se středním a těžkým mentálním postižením.

Organizace vzdělávání vede k získání požadovaných kompetencí dětí a žáků dle školních vzdělávacích programů a umožňuje realizovat obsah vzdělávání. Formy a metody práce deklarované v ŠVP jsou naplňovány. Způsob výuky, který je ve třídách zajištěn většinou kvalifikovanými pedagogy a asistenty pedagoga, poskytoval dostatečný prostor pro rozvíjení funkční gramotnosti žáků a vedl k dosahování požadovaných klíčových kompetencí s ohledem na typ a druh jejich postižení.

Škola je pro vzdělávání žáků ZŠS dobře personálně i materiálně vybavená a zajišťuje pro žáky bezpečné prostředí.

Škola sleduje efektivitu a úspěšnost svých systémů v oblasti bezpečnosti, prevence rizikového chování a školní neúspěšnosti.

Činnost školního poradenského pracoviště a partnerství s poradenskými centry, jsou cílevědomé a prospěšné pro rozvoj žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Výsledky vzdělávání jsou na velmi dobré úrovni zejména v sociální oblasti a v pracovních a komunikativních činnostech. Škola sleduje a hodnotí úspěšnost svých žáků, pomáhá jim aktivně při integraci do běžné společnosti. Zajišťuje informování rodičů o průběhu a výsledcích vzdělávání žáků.

Dílčím příkladem dobré praxe je partnerská spolupráce školy s dalšími organizacemi a institucemi ve městě a aktivita při zajišťování dalších finančních prostředků, které pomáhají zkvalitňovat vzdělávání žáků.

Všechny dostupné finanční zdroje škola účelně využívá k zabezpečení realizace svých vzdělávacích programů.

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy/školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Jihočeský inspektorát České školní inspekce, Dukelská 23, 370 21 České Budějovice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu Jihočeského inspektorátu (csic@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční

zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Jihočeském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Českých Budějovicích dne 27. 10. 2011

(razítko)

Mgr. Antonín Dvořák, školní inspektor v. r.

Mgr. Jiří Holomek, školní inspektor v. r.

Bc. Milena Doležalová, kontrolní pracovnice v. r.

Datum a podpis ředitele školy/školského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Ve Strakonících dne 14. 12. 2011

(razítko)

Mgr. Eva Vácová, ředitelka školy v. r.

Připomínky ředitele školy

Připomínky nebyly podány.